

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jiří Andrs: Česká nová vlna v rockové hudbě a politika přestavby 1986–1989, diplomová práce, FF UK 2020, 94 stran.

Jiří Andrs si vybral velmi zajímavé, a nikoli heuristicky nenáročné téma. Ač k tématu je doslova nepřeborné množství zdrojů, zvláště pamětnické povahy, není snadné problematiku vývoje rockové hudby pojmout v širším kontextu – sociálně historicky. Právě toto na celé práci oceňuji snad nejvíce: že autor nakonec dokázal textu dát pevný konceptuální rámec a neskouzl k anekdotické prezentaci žánrových obrázků ze života rockových hudebníků. Autor osvědčuje solidní orientaci v odborné literatuře, přičemž je zřejmé, že největší inspirací mu byli autoři, kteří se nesmiřují s jednoduchou binární optikou teorie totalitarismu. Ze sociologie jej nejvíce oslovují Ivo Možný a Pierre Bourdieu. Je rovněž sympatické, že autor se za pomoci rozsáhlé sekundární literatury důkladně zabývá definováním základních abstraktních pojmů, s nimiž průběžně pracuje (např. adaptace, represe, autorita) a kolem nichž vybudoval celou strukturu práce. Rovněž objem primárních pramenů – publikovaných i nepublikovaných – je zcela akceptovatelný.

Diplomová práce je přehledně strukturována do čtyř kapitol, úvodu a závěru. V úvodu jsou formulovány tři základní výzkumné otázky. Autor se soustřeďuje za prvé na proměny represe, proměnu chování hudebníků a proměnu vztahu mládeže k autoritám.

První kapitola (č. 2) je věnována rozboru soudobého stavu bádání. Právě zde autor konfrontuje své základní analytické pojmy (represe, adaptace, autorita) s konkrétními podmínkami pozdního socialismu v Československu. Teprve nyní, když je práce hotova, si uvědomuji, že patrně bylo vhodné podrobněji rozpracovat i samotný koncept přestavby a jeho realizaci v československých podmínkách, a následně ukázat, zda existuje či neexistuje závislost situace subkultur na dynamice tohoto procesu. Ve stávající podobě samotná přestavba znamená jen blíže neanalyzované pozadí tématu.

Druhá kapitola (č. 3) je vystavěna především na archivních pramenech z činnosti bezpečnostních složek a zabývá se analýzou proměn represe. Patrně ne každému čtenáři bude po chuti metoda diskurzivní analýzy, s níž autor ve vztahu k těmto pramenům pracuje. Podle mého názoru si však v rámci možností této metody počíná úspěšně a zdařile. Tento rozbor navíc doplňuje vybranou, podrobně rozpracovanou kazuistikou (např. sledování Michaela Kocába).

Třetí kapitola (č. 4) je věnována adaptaci a ve velké míře je vytvořena na analýze samizdatových tiskovin, především reflexe dobové situace ve vztahu k rockové hudbě na stránkách časopisu Vokno. Velmi dobře zde autor postihuje jednak generační napětí v rámci opozičního kulturního tábora, a jednak také prolínání zájmu o rockovou hudbu s graduujícím občanským aktivismem posledních dvou let přestavby.

Poslední kapitola (č. 5) je věnována proměnám vnímání autority v řadách mládeže. Zde zdařile rozebírá interakce mezi nonkonformní mládeží, představiteli alternativní kultury a oficiálními organizacemi. Zároveň s tím vhodně postihuje, jak se během přestavby rychle transformoval veřejný prostor a s ním spojené autoritativní horizonty přípustného.

Autor občas dělá příliš dlouhé odstavce, ojedinele se objeví hrubá gramatická chyba, třebaže jako celek je po jazykové stránce práce spíše nadprůměrná, nejednotně píše jméno Jurčák, při opakování poznámky znovu vypisuje jména autorů a nepoužívá „Týž“, občas také vybočí z jednotného stylu

poznámkového aparátu. To vše jsou však jen marginální nedostatky, které nijak nesnižují celkové kvality této diplomové práce.

Měl jsem možnost sledovat celý průběh přípravy této diplomové práce. Kolega Andrs si počínal velmi pečlivě a výsledek tomu odpovídá. Tato diplomová práce splňuje všechny požadavky, které jsou na tento typ absolventských textů kladeny, a proto ji komisi pro obhajobu doporučuji hodnotit známkou výborně.

V Praze, dne 30.8.2020

Jakub Rákosník